

Φθινοπωρινή Επιστημονική Εκδήλωση 2017

Αυτοάνοσα, Ρευματικά και Μεταβολικά Νοσήματα

Συνεργασία των Ιατρικών Ειδικοτήτων
και Ποιότητα Ζωής των Ασθενών

Εταιρεία Ιατρικών Σπουδών

Γενικό Νοσοκομείο
Θεσσαλονίκης "Άγιος Παύλος"
Ρευματολογική Κλινική

Αιγίδα:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

24-26 Νοεμβρίου 2017

Ξενοδοχείο Portaria

Πορταριά Μαγνησίας

Τελικό Πρόγραμμα

Otezla[®]
(apremilast) 30mg
tablets

01/PSA/SP/ADV17&21/3-2016

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ Otezla 10 mg, 20 mg και 30 mg επικαλυμμένα με λεπτό υμένιο δισκία.
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ Κάθε επικαλυμμένο με λεπτό υμένιο δισκίο περιέχει 10 mg, 20 mg και 30 mg απρεμιλάστης. **ΚΑΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ** Celgene Europe Ltd. 1 Longwalk Road, Stockley Park, Uxbridge UB11 1DB, Ηνωμένο Βασίλειο

Περαιτέρω πληροφορίες διατίθενται από τη **GENESIS Pharma**.

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και
Αναφέρετε
ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για
ΟΛΑ τα φάρμακα
Συμπληρώνοντας την "ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ"

 GENESIS
pharma

Λ. Κηφισίας 270, 15232 Χαλάνδρι, Αθήνα
Τηλ.: 210 8771500, Fax: 210 6891918
e-mail: info@genesishpharma.com
www.genesishpharma.com

Χαιρετισμός Προέδρου

Η Φθινοπωρινή Επιστημονική Εκδήλωση στα Αυτοάνοσα, Ρευματικά και Μεταβολικά Νοσήματα επικεντρώνεται στη συνεργασία των ιατρικών ειδικοτήτων, η οποία αποτελεί το φωτεινό μονοπάτι που οδηγεί στην έγκαιρη διάγνωση των νοσημάτων και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών. Το πρόβλημα των συννοσηροτήτων αποτελεί βασικό προβληματισμό της καθημερινής ιατρικής πρακτικής.

Η Φθινοπωρινή Επιστημονική Εκδήλωση στα Αυτοάνοσα, Ρευματικά και Μεταβολικά Νοσήματα της Εταιρείας Ιατρικών Σπουδών πραγματοποιείται σε συνεργασία με τη Ρευματολογική Κλινική του ΓΝ Θεσσαλονίκης «Άγιος Παύλος», την Εταιρεία Παθολογίας Ελλάδος, το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και το Πανεπιστήμιο Λάρισας υπό την αιγίδα της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας και της Επαγγελματικής Ένωσης Ρευματολόγων Ελλάδος.

Σας καλωσορίζω στη φιλόξενη Πορταριά και ελπίζω ότι η επιστημονική εκδήλωση θα συμβάλει στην κατανόηση της αναγκαιότητας της συνεργασίας των ιατρικών ειδικοτήτων η οποία οδηγεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών.

Για την Οργανωτική Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

Δρ. Παναγιώτης Αθανασίου

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος: **Π. Αθανασίου**

Μέλη:

Ι. Αλεξίου

Α. Βαρνά

Μ. Γάτσιου

Χ. Γεροδήμος

Χ. Καλίνου

Ιφ. Κώστογλου

Μ. Κωστόπουλος

Θ. Μπαντή

Δ. Παντελίδης

Γρ. Σακελλαρίου

Θ. Σαρικούδης

Θ. Σιμπούλου

Α. Σπυρίδης

Αικ. Τζαναβάρη

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος: **Π. Αθανασίου**

Επίτιμος Πρόεδρος: **Μ. Κουτσιλιέρης**

Μέλη:

Ι. Αλεξίου

Σ. Γαζή

Αχ. Γεωργιάδης

Α. Γεωργούντζος

Κ. Γουργουλιάνης

Ν. Δαδήρας

Ζ. Δανιήλ

Γ. Καϊάφα

Ιφ. Κώστογλου

Α. Λιντζέρη

Κ. Μαυραγάνη

Α. Πατάκα

Χ. Σαββόπουλος

Θ. Σαρικούδης

Χ. Σφοντούρης

Γ. Τρουπής

Α. Χατζητόλιος

Stelara[®]

(ustekinumab)

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ: STELARA 45 mg ενέσιμο διάλυμα σε προγεμισμένη σύριγγα. STELARA 90 mg ενέσιμο διάλυμα σε προγεμισμένη σύριγγα. **ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ:** STELARA 45 mg ενέσιμο διάλυμα σε προγεμισμένη σύριγγα. Κάθε προγεμισμένη σύριγγα περιέχει 45 mg ustekinumab σε 0,5 mL. STELARA 90 mg ενέσιμο διάλυμα σε προγεμισμένη σύριγγα. Κάθε προγεμισμένη σύριγγα περιέχει 90 mg ustekinumab σε 1 mL. Το ustekinumab είναι ένα πλήρως ανθρώπινο μονοκλωνικό IgG1 κ αντισώμα έναντι της ιντερλευκίνης (IL)-12/23 που παράγεται σε μια κυτταρική γραμμή μελώντας ποικιλιών με χρήση τεχνολογίας ανασυνδυασμένου DNA. **ΦΑΡΜΑΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ:** STELARA 45 mg ενέσιμο διάλυμα σε προγεμισμένη σύριγγα. Ενέσιμο διάλυμα. STELARA 90 mg ενέσιμο διάλυμα σε προγεμισμένη σύριγγα. Ενέσιμο διάλυμα. Το διάλυμα είναι διαυγές ως ελαφρώς ιριδίζον, άχρωμο ως ανοιχτό κίτρινο. **ΚΑΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ:** Janssen-Cilag International NV, Turnhoutseweg 30, 2340 Beerse, Βέλγιο. **ΑΡΙΘΜΟΣ(ΟΙ) ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ:** STELARA 45 mg ενέσιμο διάλυμα σε προγεμισμένη σύριγγα: EU/1/08/494/003. STELARA 90 mg ενέσιμο διάλυμα σε προγεμισμένη

σύριγγα: EU/1/08/494/004. **ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ:** 11 Νοεμβρίου 2016. Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία για το παρόν φαρμακευτικό προϊόν είναι διαθέσιμα στον δικτυακό τόπο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων: <http://www.ema.europa.eu>. **ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ:** Περιορισμένη Ιατρική συνταγή. Η διάγνωση και / ή η έναρξη της θεραπείας γίνεται σε νοσοκομείο και μπορεί να συνεχίζεται και εκτός νοσοκομείου υπό την παρακολούθηση ειδικού ιατρού.

ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ/ΤΙΜΗ

Περιεκτικότητα	Μέγεθος συσκευασίας	Νοσοκομειακή Τιμή	Λιανική Τιμή
INJ. SOL. 45mg (90mg/ml)/0,5ml PF. SYR.	BT x 1 PF. SYR x 0,5ML	2.272,05€	2.866,12€
INJ. SOL. 90MG/1ML PF.SYR.	BT x 1 PF. SYR. x 1,0ML	2.388,88€	2.996,98€

JANSSEN-CILAG ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε.

Λεωφόρος Ειρήνης 56, 151 21, Πεύκη, Αθήνα, Τηλ.: 210 8090000
www.janssen.com.gr

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και
 Αναφέρετε
 ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για
 ΟΛΑ τα φάρμακα
 Συμπληρώνοντας την «ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ»

janssen
 PHARMACEUTICAL COMPANIES
 of Johnson & Johnson

Επιστημονικό Πρόγραμμα

10.00 ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

11.00-12.30 1^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ (REAL LIFE DATA)
Συντονιστές: **Α. Βαρνά - Α. Σπυρίδης**

Παρουσιάζουν οι Ρευματολογικές Κλινικές
ΓΝΘ Άγιος Παύλος, ΓΝΑ Γ. Γεννηματάς
και Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας

Ειρ. Δεβετζή
Χ. Κατσαβούνη
Ε. Κουρκούνη
Αικ. Μπαρτσέα
Π. Παπαδόγιαννη
Π. Τσακιρίδης

12.30-12.45 Διάλειμμα

12.45-13.30 2^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΒΡΑΧΕΙΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
Συντονιστές: **Π. Αθανασίου - Γ. Παπαδημητρίου**

Παρουσίαση περιστατικού
Ε. Παπαδημητρίου

Συστηματικός ερυθρηματώδης λύκος και βιταμίνη D. Preliminary data
Λ. Αθανασίου

Ψωριασική αρθρίτιδα. Δερματικές και μυοσκελετικές εκδηλώσεις
Σ. Σπυρίδων

13.30-15.00 3^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΡΕΥΜΑΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ. Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Συντονιστές: **Ι. Τσούνος - Κ. Ηλιάδου**

Πυρετός αγνώστου αιτιολογίας. Διερεύνηση από τον ειδικό παθολόγο
Μ. Αποστολοπούλου

Η αναγκαιότητα της ρύθμισης του μεταβολικού profile από τον ειδικό
παθολόγο σε ασθενείς με ρευματικά νοσήματα
Γ. Κοτρώνης

Ψωριασική αρθρίτιδα. Συννοσηρότητες
Ιφ. Κώστογλου

Υπερουριχαιμία - ουρική αρθρίτιδα. Καρδιαγγειακός κίνδυνος
Στ. Παπαστεφάνου

Διαδραστική συζήτηση με τους ομιλητές

15.00-17.00 Μεσημβρινή διακοπή

17.00-18.00 4^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΩΝ ΣΠΟΝΔΥΛΑΡΘΡΙΤΙΔΩΝ. ΑΠΟ ΤΟ Α ΣΤΟ Ω
Συντονιστές: **Ι. Αλεξίου - Χ. Γεροδήμος**

Διαγνωστική προσέγγιση
Α. Βαρνά

Θεραπευτικές εξελίξεις
Θ. Σιμπούλου

Διαδραστική συζήτηση με τους ομιλητές

18.00-19.00 5^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΨΩΡΙΑΣΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ. Η ΝΟΣΟΣ ΜΕ ΤΑ ΔΥΟ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΣΥΝΝΟΣΗΡΟΤΗΤΕΣ
Συντονίστριες: **Α. Κοντογιάννη - Γ. Μπαρούτα**

Ψωρίαση. Θεραπευτικές εξελίξεις
Χ. Καλίνου

Ψωριασική αρθρίτιδα. Νέοι θεραπευτικοί ορίζοντες και προοπτικές
Π. Αθανασίου

Διαδραστική συζήτηση με τους ομιλητές

19.00-19.15 ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

19.15-20.00 ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ
Πρόεδρος: **Α. Λαγουδάκης**

Διαχείριση εξωαρθρικών εκδηλώσεων στις σπονδυλαρθροπάθειες
Π. Αθανασίου

Με την ευγενική χορηγία της

20.00-20.30 ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΔΙΑΛΕΞΗ
Πρόεδροι: **Α. Χατζητόλιος - Π. Αθανασίου**

Εξατομικευμένη Ιατρική - Ιατρική ακριβείας
Μ. Κουτσιλιέρης

21.30 ΔΕΞΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

**08.30-09.45 6^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΚΛΙΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΟΤΑΝ Η ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΥΝΑΝΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΤΗ ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ**

Συντονιστές: **Γ. Τρουπής - Δ. Ζησόπουλος**

Τοπογραφική και χειρουργική ανατομική ώμου

Γ. Τρουπής

Η συμβολή του νευροχειρουργού στην επίλυση των προβλημάτων των
ρευματολογικών ασθενών

Ι. Καράμπελας

Διαδραστική συζήτηση με τους ομιλητές

**09.45-11.30 7^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ Ι**

Συντονιστές: **Χ. Σαββόπουλος - Χ. Σφοντούρης**

Νέα αυτοαντισώματα στις φλεγμονώδεις μυοπάθειες

Κ. Μαυραγάνη

Εκεί που η Αιματολογία συναντά τη Ρευματολογία:

Αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο

Γ. Καϊάφα

Ρευματικά νοσήματα και ήπαρ

Ειρ. Ρηγοπούλου

Αρρυθμιστη υπέρταση στον γενικό πληθυσμό και στους ρευματολογικούς
ασθενείς: Προβλήματα, λύσεις και ο ρόλος της συνδυασμένης
αντιϋπερτασικής αγωγής στη μείωση του καρδιαγγειακού κινδύνου

Χ. Σαββόπουλος

**11.30-12.15 ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ
ΓΙΓΑΝΤΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΡΘΗΡΙΤΙΔΑ**

Πρόεδρος: **Π. Αθανασίου**

Παρόν και μέλλον

Π. Αθανασίου

Νεότερες θεραπευτικές εξελίξεις

Χ. Παπαγόρας

12.15-13.00 ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ
Η ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΩΝ IL12/23 ΩΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΗΝ
ΨΩΡΙΑΣΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ
Πρόεδρος: **Π. Αθανασίου**

Εισαγωγή στις θεραπευτικές εξελίξεις στη ψωριασική αρθρίτιδα
- Η σημασία της αναστολής των IL12/23

Π. Αθανασίου

Ψωριασική αρθρίτιδα και ustekinumab
A. Βαρνά

Παρουσίαση περιστατικού - Συζήτηση
Π. Αθανασίου

Με την ευγενική χορηγία της Janssen

13.00-13.15 Διάλειμμα-Καφές

13.15-14.00 ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ
Η ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ D ΣΤΑ ΡΕΥΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ
ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
Πρόεδρος: **Ιφ. Κώστογλου**

Βιταμίνη D και αυτοάνοσα νοσήματα
Ιφ. Κώστογλου

Βιταμίνη D και ρευματικά νοσήματα
Π. Αθανασίου

Βιταμίνη D και ενδοκρινικά νοσήματα
A. Αναστασιλάκης

Με την ευγενική χορηγία της RAFAARM

14.00-15.00 8^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

**ΥΠΕΡΟΥΡΙΧΑΙΜΙΑ - ΟΥΡΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ. ΑΠΟ ΤΟ Α ΣΤΟ Ω.
Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΜΕ ΤΗ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ**
Συντονιστές: **Ι. Αλεξίου - Θ. Σαρικούδης**

Διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση της υπερουριχαιμίας
Ν. Παπαδόπουλος

Διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση της ουρικής αρθρίτιδας.
Οδηγίες EULAR - ACR
Ι. Αλεξίου

Διαδραστική συζήτηση με τους ομιλητές

15.00-16.00 Μεσημβρινή διακοπή

**16.00-18.00 9^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΗΘΗΣΕΩΝ**

Συντονιστές - Εκπαιδευτές: **Σ. Νίκας - Γ. Καμπάκης**

Η σημασία των διηθήσεων κορτικοστεροειδών στα ρευματικά
φλεγμονώδη νοσήματα
Σ. Νίκας

Η σημασία των διηθήσεων στα εκφυλιστικά νοσήματα και στον
περιοχικό πόνο
Γ. Καμπάκης

Hands on επίδειξη διηθήσεων σε άνω και κάτω άκρο
Άνω άκρο (ώμος, αγκώνας, ΠΧΚ - άκρα χείρα)
Σ. Νίκας

Κάτω άκρο (γόνατο, ΠΔΚ, άκρος πόδας)
Γ. Καμπάκης

18.00-19.00 10^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΟΣΤΕΟΑΡΘΡΙΤΙΔΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΟΥ ΠΟΝΟΥ
Συντονιστές: **Π. Αθανασίου - Δ. Πέτρου**

Διαχείριση του χρόνιου πόνου στην οστεοαρθρίτιδα
Π. Αθανασίου

Οστεοαρθρίτιδα. Συμπληρώματα διατροφής
Αχ. Γεωργιάδης

Με την ευγενική
χορηγία της **Medical**

Διαδραστική συζήτηση με τους ομιλητές

19.00-20.00 11^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ II
Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΥ ΚΑΙ
ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΥ
Συντονιστές: **Κ. Γουργουλιάνης - Δ. Μπόγδανος**

Αυτοάνοσα ρευματικά νοσήματα: Το παράδειγμα του πνεύμονα
Ζ. Δανιήλ

Βιολογικοί παράγοντες και λοιμώξεις αναπνευστικού
Α. Πατάκα

20.00-20.30 ΔΟΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ
Πρόεδρος: **Χ. Σφοντούρης**

Η σημασία του BMI στη θεραπευτική επιλογή:
Η θέση των βιο-ομοειδών σήμερα
Σ. Γαζή

Με την ευγενική χορηγία της **ZENORASIS**

08.30-10.00 12^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΑΚΛΙΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Συντονιστές: **Ι. Μυριοκεφαλιτάκης - Α. Γεωργούντζος**

Παρουσιάζουν οι Ρευματολογικές Κλινικές
ΓΝΘ Άγιος Παύλος, ΓΝ Ασκληπείο Βούλας, ΓΝΑ ΚΑΤ,
ΓΝ Ιωαννίνων Χατζηκώστα και Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας

Μ. Γάτσιου

Κ. Ζουπίδου

Στ. Θεοδωρακόπουλος

Γ. Μητσιογιάννη

Θ. Μπαντή

Δ. Παντελίδης

Γ. Σπηλιώτης

Ε. Τσουμάνη

10.00-11.00 13^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ Ι

Συντονιστές: **Δ. Δελιοτζάκη - Θ. Τεμεκονίδης**

Η γέννηση της ιατρικής ορολογίας και το ταξίδι της στον κόσμο

Λ. Κοντέλης

Σχέση μεταξύ φλεγμονής και σχηματισμού νέου οστού στην αξονική
σπονδυλαρθρίτιδα

Γ. Σακελλαρίου

Διαδραστική συζήτηση με τους ομιλητές

11.00-12.00 14^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΟΣΤΙΚΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ - ΟΣΤΕΟΠΩΡΩΣΗ

Συντονιστές: **Ιφ. Κώστογλου - Ν. Καλαϊτσεβα**

Οστεοπόρωση. Διαχρονικές θεραπευτικές αξίες

Αικ. Κατσαλήρα

Νεότερα δεδομένα στην αναβολική θεραπεία για την οστεοπόρωση

Μ. Γιαβροπούλου

Το FRAX και ο ρόλος του στη θεραπεία της οστεοπόρωσης

Χ. Μαυρομμάτης

Διαδραστική συζήτηση με τους ομιλητές

12.00-13.00 15^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ II

Συντονιστές: **Ν. Τσιφετάκη - Α. Λιντζέρη**

Ο ρόλος του υπέρηχου μυοσκελετικού στις κρυσταλλογενείς αρθρίτιδες
Π. Μπόζιος

Εκδηλώσεις των παρανεοπλασματικών συνδρόμων από το μυοσκελετικό
Ν. Γαλανόπουλος

Διαδραστική συζήτηση με τους ομιλητές

13.00-14.30 16^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΡΕΥΜΑΖΗΝ

Συντονιστής: **Π. Αθανασίου**

Ο ρόλος των συλλόγων ασθενών στην εκπαίδευση των ασθενών.
Επικοινωνία γιατρού - ασθενούς

Κ. Μπρούσα

Η συμμετοχή των ασθενών στη χάραξη πολιτικής υγείας
Λ. Φωτιάδης

14.30

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ

 Klimurtan[®]
bosentan

RESEARCH & DEVELOPMENT
QUALITY
INNOVATION

BRANDED GENERICS
QUALITY OF LIFE

EXPERIMENTAL & RESEARCH CENTER
HUMAN VALUES **ELPEN**

LEADING GREEK COMPANY

Για την μείωση του αριθμού
νέων δακτυλικών ελκών

www.elpen.gr

2 διαδοχικές ημέρες το μήνα...

Αποτελεσματικότητα

Συμμόρφωση

Βονδάμαx 75[®]

Νατριούχος ρισεδρονάτη 75mg

ELPEN Α.Ε. Φαρμακευτική Βιομηχανία
Λεωφ. Μαραθώνος 95, Πικέρμι Αττικής 190 09, Τηλ.: 210 60 39 326-9

Γραφεία Επιστημονικής Ενημέρωσης
• Παπαδιαμαντοπούλου 41, 115 28 Αθήνα, Τηλ.: 210 74 88 712 • Εθνικής Αντιστάσεως 114, 551 34 Θεσσαλονίκη, Τηλ.: 2310 459 920-1

Πρόεδροι - Συντονιστές - Ομιλητές

Αθανασίου Λάμπρος

Ειδικευόμενος, Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας ΕΚΠΑ, Α' Παθολογική Κλινική, ΓΝ Ασκληπιείο Βούλας

Αθανασίου Παναγιώτης

Συντονιστής Διευθυντής Ρευματολογικής Κλινικής, Διευθυντής Παθολογικού Τομέα, ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Αλεξίου Ιωάννης

Επιμελητής ΕΣΥ, Κλινική Ρευματολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας, ΠΓΝ Λάρισας

Αναστασιλάκης Αθανάσιος

Επιμελητής Ενδοκρινολογικής Κλινικής, 424 ΓΣΝΕ

Αποστολοπούλου Μάρθα

Παθολόγος, Επιμελήτρια Β', ΓΝΘ Άγιος Παύλος
Επιστημονική Συνεργάτης, Α' Παθολογική Προπαιδευτική Κλινική ΑΠΘ, ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ

Βαρνά Αρετή

Επιμελήτρια Β', Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Γαζή Σουζάνα

Συντονίστρια Διευθύντρια Ρευματολογικής Κλινικής, ΓΝΑ ΚΑΤ

Γαλανόπουλος Νικόλαος

Συντονιστής Διευθυντής Ρευματολογικής Κλινικής, ΠΓΝ Αλεξανδρούπολης

Γάτσιου Μαρίνα

Ειδικευόμενη Ρευματολογίας, Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Γεροδήμος Χαράλαμπος

Επιμελητής Β', Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Γεωργιάδης Αχιλλέας

Ρευματολόγος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών και Παρισίων

Γεωργούντζος Αθανάσιος

Διευθυντής Ρευματολογικής Κλινικής, ΓΝΑ Γ. Γεννηματάς

Γιαβροπούλου Μαρία

Ενδοκρινολόγος, Επιμελήτρια Α' ΕΣΥ, Τμήμα Κλινικής και Μοριακής Ενδοκρινολογίας, Α' Παθολογική Κλινική ΑΠΘ, ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ

Γουργουλιάνης Κωνσταντίνος

Καθηγητής Πνευμονολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Δανιήλ Ζωή

Καθηγήτρια Πνευμονολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Δεβετζή Ειρήνη

Ειδικευόμενη Ρευματολογίας, Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Δελιοτζάκη Δροσερή

Ρευματολόγος, Θεσσαλονίκη

Ζησόπουλος Δημήτριος

Ρευματολόγος, Επιμελητής,
Ρευματολογική Κλινική, 424 ΓΣΝΕ

Ζουπίδου Κωνσταντίνα

Ειδικευόμενη Ρευματολογίας,
Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΑ ΚΑΤ

Ηλιάδου Κορνηλία

Ρευματολόγος, Αθήνα

Θεοδωρακόπουλος Σταύρος

Ειδικευόμενος Ρευματολογίας,
Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΑ ΚΑΤ

Καϊάφα Γεωργία

Επ. Καθηγήτρια Αιματολογίας ΑΠΘ

Καλαϊτσεβα Ναταλία

Ρευματολόγος, Θεσσαλονίκη

Καλίνου Χριστίνα

Δερματολόγος, Επιμελήτρια Β΄,
ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Καμπάκης Γεώργιος

Ρευματολόγος, Αθήνα

Καράμπελας Ιωάννης

Νευροχειρουργός, Department of
Neurosurgery, CentraCare System, St
Cloud, Minnesota, USA

Κατσαβούνη Χαρούλα

Ειδικευόμενη Ρευματολογίας,
Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Κατσαλήρα Αικατερίνη

Ρευματολόγος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου
Αθηνών, Επιστημονικός Συνεργάτης
Εργαστηρίου Έρευνας Παθήσεων
Μυοσκελετικού Συστήματος
«Θ. Γαροφαλίδης», Αθήνα

Κοντέλης Λεωνίδας

Ρευματολόγος, Καβάλα

Κοντογιάννη Αναστασία

Διευθύντρια Ρευματολογικού Τμήματος,
ΓΝ Καρδίτσας

Κοτρώνης Γεώργιος

Παθολόγος, Επικουρικός Επιμελητής,
ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Κουρκούνη Ευαγγελία

Ειδικευόμενη, Κλινική Ρευματολογίας και
Κλινικής Ανοσολογίας, ΠΓΝ Λάρισας

Κουτσιλιέρης Μιχαήλ

Καθηγητής Πειραματικής Φυσιολογίας ΕΚΠΑ

Κώστογλου Ιφιγένεια

Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών και
Λονδίνου,
Διευθύντρια Ενδοκρινολογικού Τμήματος,
ΓΝ Ασκληπιείο Βούλας
Επιστημονική Συνεργάτης ΕΚΠΑ

Λαγουδάκης Αριστείδης

Ρευματολόγος, Θεσσαλονίκη

Λιντζέρη Αγγελική

Ρευματολόγος, Επιμελήτρια Α΄,
ΓΝΑ Γ. Γεννηματάς

Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης "Άγιος Παύλος"
Ρευματολογική Κλινική

Μαυραγάνη Κλειώ

Ρευματολόγος, Επ. Καθηγήτρια
Φυσιολογίας ΕΚΠΑ

Μαυρομμάτης Χρήστος

Ρευματολόγος, Κομοτηνή
Διδάκτωρ Ιατρικής Πανεπιστημίου Αθηνών,
Μετεκπαιδευθείς στα Μεταβολικά
Νοσήματα των Οστών

Μητσιογιάννης Γεώργιος

Ειδικευόμενος, Κλινική Ρευματολογίας και
Κλινικής Ανοσολογίας, ΠΓΝ Λάρισας

Μπαντή Θεοδότη

Ειδικευόμενη Ρευματολογίας,
Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Μπαρούτα Γεωργία

Ρευματολόγος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας, Καρδίτσα

Μπαρτσέα Αικατερίνη

Ειδικευόμενη Ρευματολογίας,
Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΑ Γ Γεννηματάς

Μπόγδανος Δημήτριος

Αν. Καθηγητής Παθολογίας & Αυτοάνοσων
Νοσημάτων, Κλινική Ρευματολογίας και
Κλινικής Ανοσολογίας, ΠΓΝ Λάρισας

Μπόζιος Παναγιώτης

Ρευματολόγος, Παραμυθιά, Ηγουμενίτσα

Μπρούσα Κωνσταντίνα

Εκπρόσωπος ΑΚΕΣΩ

Μυριοκεφαλιτάκης Ιωάννης

Συντονιστής Διευθυντής Ρευματολογικής
Κλινικής, ΓΝ Ασκληπιείο Βούλας

Νίκας Σπυρίδων

Ρευματολόγος, Ιωάννινα

Παντελίδης Δημήτριος

Ειδικευόμενος Ρευματολογίας,
Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Παπαγόρας Χαράλαμπος

Επ. Καθηγητής Ρευματολογίας ΔΠΘ

Παπαδημητρίου Γεώργιος

Ρευματολόγος, Δράμα

Παπαδημητρίου Ευδοκία

Ειδικευόμενη, Παθολογική Κλινική,
ΓΝ Δράμας

Παπαδόγιαννη Παναγιώτα

Ειδικευόμενη Ρευματολογίας,
Ρευματολογική Κλινική, ΓΝΑ Γ Γεννηματάς

Παπαδόπουλος Νικόλαος

Ρευματολόγος, Επιμελητής Α',
ΓΝΘ Παπαγεωργίου

Παπαστεφάνου Στέφανος

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ
Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής,
ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Πατάκα Αθανασία

Επ. Καθηγήτρια Πνευμονολογίας ΑΠΘ

Πέτρου Δημήτριος

Ρευματολόγος, Βόλος

Ρηγοπούλου Ειρήνη

Αν. Καθηγήτρια Παθολογίας
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Σαββόπουλος Χρήστος

Αν. Καθηγητής Παθολογίας ΑΠΘ,
Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική
ΑΠΘ, ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ

Σακελλαρίου Γρηγόριος

Ρευματολόγος, Επιμελητής
Ρευματολογικής Κλινικής, 424 ΓΣΝΕ

Σαρικούδης Θεοδόσης

Ρευματολόγος, Επιμελητής Α΄, ΓΝ Καβάλας

Σιμπούλου Θεοδώρα

Ρευματολόγος, Επιμελήτρια Β΄,
Κλινική Ρευματολογίας και Κλινικής
Ανοσολογίας, ΠΓΝ Λάρισας

Σπηλιώτης Γεώργιος

Ειδικευόμενος Ρευματολογίας,
Ρευματολογική Κλινική, ΓΝ Ασκληπιείο
Βούλας

Σπυρίδης Ανέστης

Ρευματολόγος, Κιλκίς

Σπυρίδων Σοφία

Ρευματολόγος, Αθήνα

Σφοντούρης Χαράλαμπος

Συντονιστής Διευθυντής Ρευματολογικής
Κλινικής, ΓΝΑ Ευαγγελισμός

Τεμεκονίδης Θεμιστοκλής

Ρευματολόγος, Καβάλα

Τρουπής Γεώργιος

Καθηγητής Περιγραφικής Ανατομικής
ΕΚΠΑ

Τσακίριδης Παύλος

Ειδικευόμενος Ρευματολογικής Κλινικής,
ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Τσιφετάκη Νίκη

Διευθύντρια Ρευματολογικής Κλινικής,
ΓΝ Ιωαννίνων Χατζηκώστα

Τσουμάνη Ευαγγελία

Ειδικευόμενη, ΓΝ Ιωαννίνων Χατζηκώστα

Τσούνος Ιωάννης

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικής
Κλινικής, ΓΝΘ Άγιος Παύλος

Φωτιάδης Λεωνίδα

Δικηγόρος, Διαμεσολαβητής,
Εκπρόσωπος Ομοσπονδίας ΡΕΥΜΑΖΗΝ

Χατζητόλιος Απόστολος

Καθηγητής Παθολογίας ΑΠΘ,
Διευθυντής Α΄ Προπαιδευτικής
Παθολογικής Κλινικής ΑΠΘ, ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ

RoACTEMRA[®]

tocilizumab

RoActemra 20 mg/ml πυκνό διάλυμα για παρασκευή διαλύματος προς έγχυση.
RoActemra 162 mg διάλυμα για ένεση σε προγεμισμένη σύριγγα.

Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται
από τη Roche Hellas AE κατόπιν αιτήσεως.

**Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και
Αναφέρετε
ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για
ΟΛΑ τα φάρμακα
Συμπληρώνοντας την "ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ"**

Η εταιρία Roche Hellas A.E. είναι πιστοποιημένη με ISO 9001:2008

Roche (Hellas) A.E.

Αθαλάσσιος 4 & Δελφών 151 25

Μαρούσι, Αττική

τηλ.: 210 6166100, fax: 2106166159

hellas.medinfo@roche.com

Ελλάδα **800 111 93 00** (δωρεάν γραμμή επικοινωνίας)

Κύπρος **800 92 668** (δωρεάν γραμμή επικοινωνίας)

Γενικές Πληροφορίες

Ημερομηνία και Τόπος διεξαγωγής

24-26 Νοεμβρίου 2017

Πορταριά Μαγνησίας, Ξενοδοχείο Portaria

(Πορταριά Μαγνησίας, τηλ.: 24280 90000, fax.: 24280 99066, www.portariahotel.gr)

Πιστοποιητικό

Σε όλους τους συμμετέχοντες της εκδήλωσης θα δοθεί πιστοποιητικό συμμετοχής.

Τα πιστοποιητικά θα δοθούν την Κυριακή 26 Νοεμβρίου 2017 και αφού πρώτα κατατεθεί στη γραμματεία το έντυπο αξιολόγησης της.

Μοριοδότηση

Στην εκδήλωση χορηγούνται 20 μόρια συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης (CME-CPD credits) από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

Κονκάρδα Συνέδρων

Όλοι οι σύνεδροι θα παραλαμβάνουν από τη γραμματεία την ειδική κονκάρδα, την οποία είναι υποχρεωμένοι να φορούν καθ' όλη τη διάρκειά του.

Οπτικά Μέσα

Η αίθουσα διεξαγωγής της εκδήλωσης θα είναι τεχνικά εξοπλισμένη για τις παρουσιάσεις μέσω Η/Υ. Το υλικό θα πρέπει να παραδίδεται μία τουλάχιστον ώρα πριν από κάθε συνεδρίαση στην ειδική τεχνική γραμματεία.

Έκθεση

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης θα λειτουργεί έκθεση φαρμακευτικών προϊόντων.

Δικαίωμα Συμμετοχής

Η συμμετοχή στην εκδήλωση είναι 100€ και περιλαμβάνει:

- Παρακολούθηση του επιστημονικού προγράμματος
- Πιστοποιητικό παρακολούθησης
- Επίσκεψη στον εκθεσιακό χώρο
- Συνεδριακό υλικό

Γραμματεία

Global Events
...makes the difference!
Διοργάνωση Συνεδρίων - Εκδηλώσεων

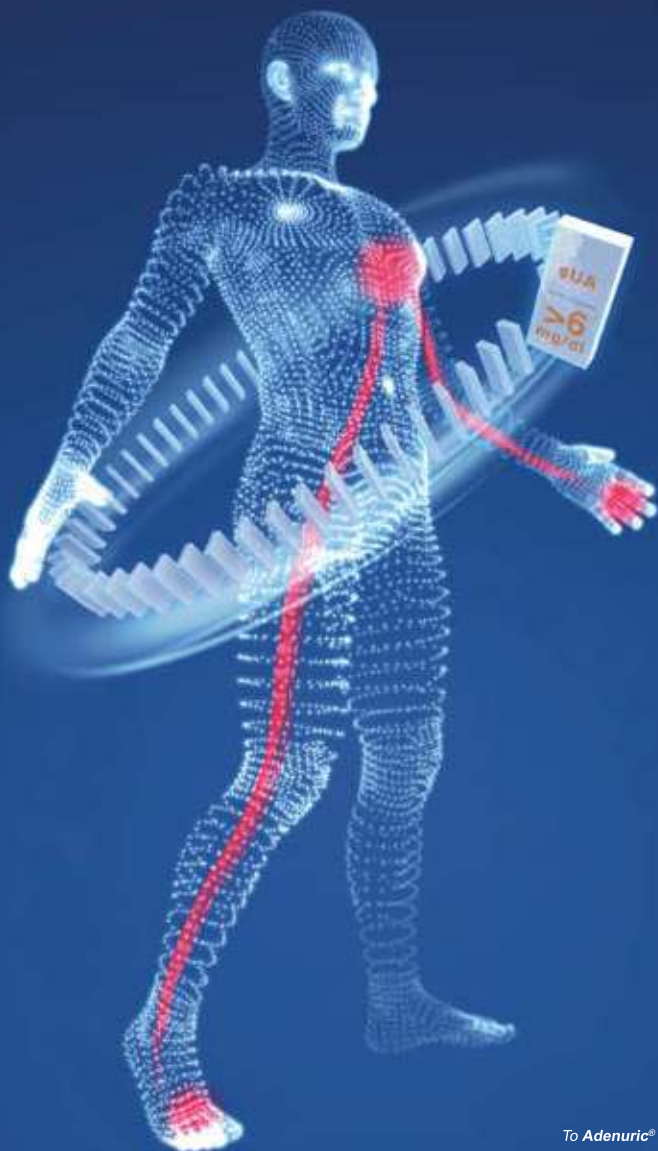
www.globalevents.gr

Θεσσαλονίκη: Σταδίου 50Α, 55534 Πυλαία,
Τηλ.: 2310 247743, 2310 247734, Φαξ: 2310 247746,
e-mail: info@globalevents.gr

Αθήνα: Βαλέστρα 2 & Λεωφ. Α. Συγγρού 168, 17671 Καλλιθέα,
Τηλ.: 210 3250260, e-mail: athens@globalevents.gr

Adenuric[®]

febuxostat 80mg/120mg*

*SmPC Adenuric

Το Adenuric[®] αποτελεί σήμα κατατεθέν της Teijin Limited, Τόκιο, Ιαπωνία

έλιπια 016-ADEN-ADN-02/09/2017

Menarini Hellas

Menarini Hellas A.E. - Av. Δαμβέργη 7, 104 45 Αθήνα, Τ.: 210 8316111-13, F.: 210 8317343, info@menarini.gr, www.menarini.gr

Ευχαριστίες

Η Οργανωτική Επιτροπή της Επιστημονικής Εκδήλωσης ευχαριστεί θερμά τις παρακάτω εταιρείες για τη συμβολή τους στη διοργάνωση.

Pharmaceutical Laboratories S.A.

Φθινοπωρινή Επιστημονική Εκδήλωση 2017

Αυτοάνοσα, Ρευματικά και Μεταβολικά Νοσήματα

Συνεργασία των Ιατρικών Ειδικοτήτων και Ποιότητα Ζωής των Ασθενών

24-26 Νοεμβρίου 2017 Ξενοδοχείο Portaria Πορταριά Μαγνησίας

Σημειώσεις

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σημειώσεις

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σημειώσεις

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

INFLECTRA™
INFLIXIMAB

Για τις πλήρεις συνταγογραφικές πληροφορίες συμβουλευθείτε την Περιληψη Χαρακτηριστικών του Προϊόντος.

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και
Αναφέρετε
ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για
ΟΛΑ τα φάρμακα
Συμπληρώνοντας την «ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ»

Τοπικός Αντιπρόσωπος:

AENORASIS
Intuition in Healthcare

ΕΝΟΡΑΣΙΣ Α.Ε.

ΑΘΗΝΑ: Τραπεζούντος 17 & Α. Παπανδρέου,
151 27 Μελίτσια, Τηλ.: 210 6136332, Φαξ: 210 8105298
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: Δελφών 17, 555 35 Πυλαία
Τηλ.: 2310 326136, Φαξ: 2310 306790

Hospira

A Company

meto
ject[®]
methotrexate SC 50 mg/ml

forever
and **for all**

yesterday
today
tomorrow

medac
eautoimmune